

Roman Bartnicki

"Glaubenswende. Eine Hoffnungsperspektive", Eugen Biser, Freiburg-Basel-Wien 1987 : [recenzja]

Collectanea Theologica 58/4, 164

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

w trzynastym rozdziale Ewangelii Marka. W minionych latach poświęcono jej cały szereg monograficznych opracowań. Spośród nich na szczególną uwagę zasługuje książka: E. Brandenburger, *Markus 13 und die Apokalyptik*, Göttingen 1984. Autor ten poddał dokładnej analizie apokaliptyczne tradycje judaizmu, które dostarczyły wiele pojęciowego materiału dla tradycji chrześcijańskich, które opracował Marek.

Niewielka książka znanego biblisty Franza Mussnera jest popularnym omówieniem treści Mk 13. Autor wyznaje we wstępie, że zapoznał się i wykorzystał także pewne myśli Brandenburgera, ale jego komentarz interesuje się w pierwszym rzędzie „końcowym tekstem” przekazanym w Mk 13 i w dwóch pozostałych Ewangeliiach synoptycznych, który jest normą dla wiary Kościoła. F. Mussner stwierdza też, że ma on większą pewność, niż wielu współczesnych egzegetów, że także w apokaliptycznych fragmentach Ewangelii synoptycznych dochodzi do nas głos Jezusa. Dlatego właśnie swojej książce nadał tytuł: *Co uczy Jezus o końcu świata?* Książkę przeznaczył autor dla szerszego kręgu czytelników i sam zaznacza, że nie rości ona pretensji do tego, by uważać ją za naukową monografię. Chce służyć pomocą chrześcijanom w czasach pełnych utrapień, domagając się od nich czujnego oczekiwania na przyjście Pana.

Przeprowadzona przez F. Mussnera analiza poszczególnych wierszy 13 rozdziału jasno pokazuje, że Jezus nie bagatelizuje ludzkiego cierpienia i spotykających człowieka katastrof. Jednak wbrew zwątpieniu i bez nadziei On, że historia nie kończy się nicością, lecz znajduje swoje wypełnienie w królestwie Bożym. Jest to obietnica, która wierzącemu powinna dodać sił, by z pełnym zaangażowaniem poczuwał się do odpowiedzialności za zagrożony świat.

Do swoich rozważań autor dodał tekst dwóch kazań, jakie wygłosił w katedrze w Passawie w pierwszą niedzielę Adwentu roku 1985 i 1986. Tematycznie wiążą się one z treścią książki.

ks. Roman Bartnicki, Warszawa

Eugen BISER, *Glaubenswende. Eine Hoffnungsperspektive*, Freiburg-Basel-Wien 1987, Verlag Herder, s. 160 (*Herderbücherei*, t. 1392).

Niewielka książeczka Eugena Bisera (ur. 1918 r.), który po studium teologii we Fryburgu i długoletnim nauczaniu religii w szkołach Heidelbergu, od 1965 r. był profesorem teologii fundamentalnej w Passawie i Würzburgu, a w latach 1974—1986 posiadał katedrę chrześcijańskiego światopoglądu i filozofii religii w Monachium. Jest autorem bardzo licznych książek i artykułów naukowych.

Omawiana książka poświęcona jest perspektywom wiary w dzisiejszym świecie. Ukazuje pewien przełom w postawach współczesnych ludzi.

Karl Rahner krótko przed swoją śmiercią obecną sytuację wiary przedstawił używając obrazu „zimowego czasu” (*eine winterliche Zeit*). Ten obraz ma podwójne znaczenie. O ile na powierzchni nie można nie zauważyć oznak zdrętwienia czy skrzepnięcia, to jednak kielkuje spod niej nowe życie. Autor podejmuje próbę przebicia się do głębszych pokładów chrześcijaństwa, co jest trudne, ale konieczne. Rozpowszechniony pogląd o chrześcijańskim pesymizmie uważa za kłamstwo. Pojawia się nowa postawa wobec postaci Jezusa połączona z oddaleniem się od Kościoła instytucjonalnego. Takie przekształcenie świadomości, proroczco zapowiedziane już przez S. Kierkegaarda, a jasno przedstawione przez Romano Guardiniego i Reinholda Schneidera, prowadzi do nowego, pełnego nadziei osądu sytuacji wiary.

Tę kieszonkową książeczkę należałoby polecić każdemu, komu zależy na przyszłości chrześcijaństwa.

ks. Roman Bartnicki, Warszawa